

De raad van de gemeente Roosendaal

contactpersoon : Roosendaal : 23 november 2012
doorkiesnummer : ons kenmerk :
Onderwerp : reactie op rapportage "Onderzoek Stadsouevers inclusief Stads Kantoor" Bijlage : 1

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met veel belangstelling hebben wij kennis genomen van de rapportage Onderzoek Stadsouevers inclusief Stads Kantoor. In uw vergadering van 15 november jl. heeft u ons college verzocht om op deze rapportage te reageren.

Allereerst spreken we onze waardering uit voor de feitenreconstructie, zoals door de onderzoekers weergegeven in hoofdstuk 3. Een complex besluitvormingsproces met een looptijd van maar liefst 12 jaar is accuraat en helder beschreven. Wij zijn daarbij in de gelegenheid gesteld opmerkingen en aanvullingen mee te geven. Deze zijn op een correcte wijze verwerkt.

Ook bij de analyse en de conclusies hebben wij op veel punten herkenning. Wel menen wij er goed aan te doen op enkele punten een kanttekening of verduidelijking aan te brengen. Hiervoor verwijzen we u naar de bijlage bij deze brief.

De rapportage laat ons zien dat alle betrokkenen, ieder vanuit een eigen verantwoordelijkheid en invalshoek, met gedrevenheid hun bijdrage hebben geleverd aan het proces. De complexiteit van deze bestuurlijke opgave is in de loop van de jaren steeds verder toegenomen door de economische tegenwind en de verharding van de politieke en maatschappelijke discussie, zoals geschetst door de onderzoekers. Ook de respectieve colleges hebben daar hun bestuurlijk aandeel in gehad.

De aanbevelingen in de rapportage vormen naar onze overtuiging een goede stimulans om het bestuurlijk proces rondom deze en andere complexe opgaven beter te structureren. In veel gevallen kunnen we daarbij aansluiting zoeken bij verbetertrajecten die we reeds in gang hebben gezet. Wij denken daarbij aan de afspraken zoals vastgelegd in uw raadsbesluit inzake het "Voorstel invulling aanbevelingen rapport sturing grote projecten" (15 december 2010) en zoals

bladaanduiding : 2/2

ons kenmerk :

besproken tijdens de “Visdonk-bijeenkomst”. Deze afspraken moeten leiden tot een verbeterd samenspel tussen raad en college. In plaats van een aanpak van “volgtijdigheid”, waarbij u als raad in een afwachtende houding wordt gedrongen, kiezen we voor een meer interactieve vorm van samenwerking, vanzelfsprekend zonder de specifieke rollen en verantwoordelijkheden in het kader van het dualisme uit het oog te verliezen. Zo kunnen we gezamenlijk de ruimte creëren om *kaderstelling* en *kritische succesfactoren*, zoals genoemd in de aanbevelingen 1 en 2, met elkaar te duiden. Ook aanpassingen in de structuur kunnen hierbij helpen: de instelling van de “controlecommissie” is daarvan een goed voorbeeld. Graag verkennen wij met u de verdere mogelijkheden op dit gebied. Een meer interactieve benadering geeft zowel raad als college meer handvatten en flexibiliteit om kaders bij te stellen of te sturen, bijvoorbeeld wanneer moet worden ingespeeld op veranderende (economische) omstandigheden. Wij zijn ons ervan bewust dat dit steeds meer zal voorkomen.

De onderzoekers concluderen, dat wij uw raad niet bewust informatie hebben onthouden. De uitwisseling van informatie tussen raad en college staat centraal in de aanbevelingen 3 en 4. De onderzoekers noemen ook de beantwoording van vragen die door u zijn ingediend, met name in de laatste jaren. Hoewel we in de loop van de tijd veel informatie hebben geleverd, constateren we als college wel dat we verder moeten investeren in de kwaliteit en overzichtelijkheid van de geleverde informatie. Zo wordt ook u als raad beter in staat gesteld uw rollen op te pakken.

Terecht wijzen de onderzoekers er in aanbeveling 5 op dat het kritisch vermogen binnen de ambtelijke organisatie aan kwaliteit kan winnen, zodat de bestuurlijke afweging nog zorgvuldiger kan plaatsvinden. Het is evident dat de ambtelijke voorbereiding van het bestuurlijk debat optimaal moet zijn. Ook op dit punt zijn in de huidige collegeperiode al stappen gezet met de *Quick scan ‘Loslaten’* (december 2011) en het traject “Anders Adviseren”. Dit zal leiden tot een helderder onderscheid tussen ambtelijke advisering enerzijds en de bestuurlijke afwegingen op basis van die advisering anderzijds.

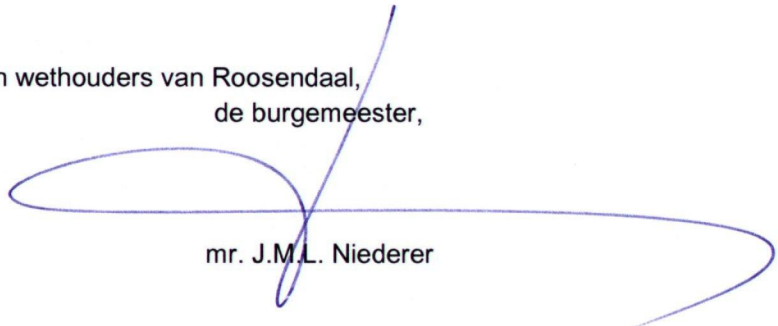
Voor eenieder die betrokken was bij dit proces – dus ook voor ons – geldt dat reflectie noodzakelijk is om lessen te trekken voor de toekomst. Eerder in deze brief noemden wij de gedrevenheid, die alle betrokkenen – zowel in raad, college als ambtelijk – in dit proces in de afgelopen jaren getoond hebben. Wij zijn blij dat hieraan in de rapportage niet getwijfeld wordt. Duidelijk is wel dat we gezamenlijk verder moeten werken om die gedrevenheid in betere banen te leiden. Graag gaan wij met u deze uitdaging aan.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Roosendaal,
De locosecretaris,

drs. M.C.J. Franken

de burgemeester,

mr. J.M.L. Niederer

Bijlage behorende bij de brief van 23 november 2012 aan de gemeenteraad inzake de reactie op de rapportage "Onderzoek Stadsouers inclusief Stadskantoor".

Inleiding

In deze bijlage treft u de inhoudelijke reactie aan van het college van burgemeester en wethouders op de door de raad vastgestelde rapportage "Onderzoek Stadsouers inclusief Stadskantoor". Met de brief van 23 oktober 2012, gericht aan de voorzitter van de begeleidingscommissie heeft het college de inhoudelijke reactie op hoofdstuk 3 Feitenreconstructie gegeven. Deze reactie beperkt zich tot de in het rapport opgenomen conclusies, waarbij een reactie per conclusie wordt gegeven.

Conclusie 1: Besluitvorming van het college irreëel in termen van tijd en geld

Deze conclusie spitst zich toe op de raadsbesluiten inzake het Stadskantoor en VMBO. De door de onderzoekers getrokken conclusie dat de besluitvorming irreëel is vanwege de vermeende budgetneutraliteit en planning kunnen wij plaatsen binnen de door de onderzoekers gehanteerde definities. Deze definities zijn echter niet de gehanteerde definities in het feitenmateriaal.

Budgetneutraliteit

De onderzoekers verstaan onder budgetneutraliteit dat de exploitatie van de bestaande gebouwen de exploitatie van het nieuwe stadskantoor had moeten afdekken. Uit het raadsvoorstel en de debatten die door de raad zijn gevoerd blijkt echter dat dit niet het uitgangspunt is geweest. Het uitgangspunt was dat een tekort op de exploitatie van het stadskantoor niet vanuit algemene middelen mocht worden afgedekt. Ruim 1,3 miljoen euro kon gedekt worden uit een structurele besparing op de loonkosten. Deze besparing vloeyde voort uit de efficiencywinst op de loonkosten die bereikt werd door het opheffen van diverse dislocaties. Dit maakte onderdeel uit van de besluitvorming door de raad.

Planning

In het raadsvoorstel "Nieuwbouw Da Vinci College Stadsouers incl. kredietverlening" is aangegeven dat de gemeente maximale inspanning zal verrichten om de oplevering te doen plaatsvinden aan het begin van het schooljaar 2013-2014. Het college geeft daarbij aan zich bewust te zijn van het kritische tijdpad en de wederzijdse afhankelijkheden in het proces. Zoals ook in de raadsbijeenkomst van 15 november 2012 door de onderzoekers is opgemerkt, is het van belang om bij een risicoanalyse voor de benoemde risico's de noodzakelijke beheersmaatregelen te treffen. **Deze zijn in dit dossier ook getroffen.** Voor de beheersing van de planning van de oplevering van het Wubbenterrein zijn in het contract met Wubben Olie-installatie Roosendaal B.V. juist daarom mijlpalen opgenomen. Deze moesten het mogelijk maken dat het terrein aan de Oostelijke Havendijk op 1 januari 2012 opgeleverd zou zijn. Hoewel dit niet blijkt uit het feitenrelaas had het college specifiek voor dit traject een projectleider aangewezen. Voor de bouwplanning van het stadskantoor/VMBO hebben wij een externe deskundige ingeschakeld. Volgens deze deskundige was met gebruikmaking van een innovatief, geïntegreerd bouwproces voor de nieuwbouw de planning haalbaar. Dit betekende dat er één aanbesteding

dingsprocedure zou komen voor de sloop, de sanering, het bouw- en woonrijp maken en het toepassen van een design- and constructmethodiek van de gecombineerde bouw.

Conclusie 2: College kiest vlucht naar voren die niet door externe partners wordt gedeeld

De onderzoekers hebben na lezing van de verschillende gesloten overeenkomsten deze conclusie getrokken. Naar ons idee is het van belang de achtergrondinformatie bij de overeenkomsten mee te wegen.

Wubben

Voor de verplaatsing van haar bedrijf was Wubben, voor een aanzienlijk aantal vergunningen, afhankelijk van diverse instanties en overheden. Gezien de aard van de bedrijfsactiviteiten is dit niet verwonderlijk. Dat bracht Wubben in een grote, niet geheel door haarzelf te beïnvloeden afhankelijkheid om de feitelijke leveringsdatum van 1 januari 2012 te halen. Daarom is er een clause in het contract opgenomen in de vorm van een uiterste leverdatum van 30 juni 2013. Gelijktijdig met de verkoop van haar bedrijfsterrein op de locatie Oost heeft Wubben voor de voortzetting van haar bedrijfsactiviteiten het terrein aan de Tussenriemer aangekocht. In economisch opzicht had en heeft Wubben er daarom alle belang bij om zo snel mogelijk de nieuwe vestiging te betrekken en dus het terrein aan de locatie Oost op te leveren.

Marktpartijen

In deze conclusie wordt aangegeven dat de marktpartijen pas in actie behoeften te komen als de gemeente de benodigde gronden had verkregen en de afschermdende werking had gerealiseerd. Wij wijzen er volledigheidshalve op dat deze afschermdende werking betrekking had op die gebieden die in de bouwplanning later aan bod zouden komen. Dat marktpartijen ook tijdsdruk voelden en actief op dit dossier opereerden blijkt uit het feit dat zij nog, voordat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden, hebben gemeld dat de woningmarktomstandigheden noopten tot een herbezinning van het woningbouwprogramma.

OMO

Dat OMO tijdsdruk had behoeft naar onze mening geen toelichting.

Conclusie 3: Irreële besluitvorming college onvoldoende gecorrigeerd door ambtenaren en raad

Het samenspel tussen college en ambtelijke organisatie en college en raad is voor verbetering vatbaar. Dit hebben wij meteen geconstateerd aan het begin van onze collegeperiode. Hierop is ook vanaf 2011 een aantal initiatieven genomen die dit moeten bewerkstelligen. Graag wijzen wij u hierbij op de conclusies die zijn getrokken in het rapport quick scan "Loslaten (december 2011) en de daaruit voortvloeiende acties. Hiermee zijn wij een weg ingeslagen waarin ambtelijke organisatie, college en raad in een meer transparante relatie tot elkaar komen te staan. Een relatie waarin ook aan de voorkant van het proces ruimte is voor het debat op basis van het delen van kennis en inzicht m.b.t. de onderhavige problematiek en de daarbinnen mogelijk te maken keuzes.

Conclusie 4: Informatievoorziening naar de raad juist, maar onvolledig en niet tijdig

De onderzoekers hebben geen aanleiding gevonden om er vanuit te gaan dat het college de raad bewust onjuist zou hebben geïnformeerd. Wij zijn van mening dat hier een duidelijke relatie ligt met de vorige conclusie waar het gaat om een interactieve wisselwerking tussen college en ambtenaren en college en raad. Desalniettemin zijn de kwaliteit en kwantiteit van de informatie-uitwisseling tussen het college en uw raad naar onze mening nog voor verbetering vatbaar. Zoals onder conclusie 3 is aangegeven behoort ook dit tot één van de leerpunten waar wij samen met uw raad invulling aan willen geven met behoud van ieders verantwoordelijkheden (de raad vanuit zijn kaderstellende en controlerende rol en het college vanuit zijn rol van initiator en uitvoerder).

Conclusie 5: Geen opening om stap terug te doen en terug te grijpen naar eerdere afspraken

Indien de onderzoekers hiermee doelen op het feit dat bijstellingen en overwegingen vanuit een gezamenlijk proces van afwegingen tussen uw raad en ons college niet zijn geschied middels een duurzaam debat, dan zijn wij het met deze conclusie eens. Wel wijzen wij er op dat zowel college als raad twee maal een wijziging hebben doorgevoerd in het dossier stadskantoor/VMBO. Bij de besluitvorming t.a.v. de symbiose bestuurscentrum- VMBO is naar onze mening met uw raad een modus gevonden voor vroegtijdige informatiedeling middels de instelling van de controlecommissie. Een o.i. waardevol instrument op basis waarvan wij snel met uw raad konden schakelen over de voortgang. Niettemin constateren wij dat de rol en werkwijze maar vooral de betekenis van de controlecommissie onvoldoende bij raad en college onder de aandacht is gebracht.